

SEFERBERLİK VE SAVAŞ HALİNE İLİŞKİN HARP SANAYİİ FAALİYETİNİN YÜRÜTÜLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası: 4083

Kabul Tarihi: 28/02/1995

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih: 08/03/1995

Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı: 22221

AMAÇ

Madde 1 - Bu Kanunun amacı; Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş halinde ihtiyaç duyacağı her türlü harb sanayii ürünü olan silah, mühimmat, araç, gereç, teçhizat, malzeme ve yedek parçalar ile bunların kullanılmasına ait hizmetlerin milli sanayi kaynak ve üretimleriyle karşılanması için gerekli hazırlıkların barıştan itibaren yapılmasına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2 - Bu Kanun, harp sanayii faaliyetinin yürütülmesi için barış döneminden itibaren yapılacak hazırlık, planlama ve teşkilatlanmayı, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan her türlü harb sanayii ürününü üretebileceği tespit edilen kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzelkişilere ait görev ve sorumlulukları kapsar.

TANIMLAR

Madde 3 - Bu Kanunda geçen;

- Seferberlik : Devletin tüm güç ve kaynaklarının başta askeri güç olmak üzere, savaşın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması, toplanması, tertiplenmesi ve kullanılmasına ilişkin bütün faaliyetlerin uygulandığı hak ve hürriyetlerin kanunlarla kısmen veya tamamen sınırlandırıldığı hali,
- Seferberlik Hali : Seferberlik faaliyetinin başlatıldığı gün ve saatten, kaldırıldığı güne kadar devam eden durumu,
- Savaş : Devletin bekasını temin etmek, milli menfaatleri sağlamak ve milli hedefleri elde etmek amacıyla, başta askeri güç olmak üzere Devletin maddi ve manevi tüm güç ve kaynaklarının hiçbir sınırlamaya tabi tutulmadan kullanılmasını gerektiren silahlı mücadeleyi,
- Savaş Hali : Savaş ilanına karar verilmesinden, bu halin kaldırıldığı ilan edilmesine kadar devam eden süre içinde, hak ve hürriyetlerin kanunlarla kısmen veya tamamen sınırlandırıldığı durumu,
- Harp Sanayii : Yurt içinden sağlanan harp silah, mühimmat, araç, gereç, teçhizat, malzeme, yedek parçalar ve bunların kullanılmasına ait her türlü hizmet ile Silahlı Kuvvetlerin yurt dışından sağlanan ihtiyaçlarının milli sanayii imkanlarıyla karşılanması amacıyla, milli sanayi seferberlik ve savaş hali şartlarına göre düzenlenmesi ve üretimin planlanması faaliyetini,
- Prototip İmalî : Üretime esas teşkil edecek numune üretimini,

ifade eder.

İLKELER

Madde 4 - Harp sanayii faaliyetinin panlanmasında ve yürütülmesinde aşağıdaki ilkeler esas alınır.

- Harp sanayii faaliyetinin ana gayesi; Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş halinde ihtiyaç duyacağı her türlü harp sanayii ürününün ve hizmetlerinin milli sanayi kaynak ve üretimleri ile azami ölçüde yurt içinden karşılanması için, barıştan itibaren başlanarak mevcut sanayi kapasitesinin ayrıntılı olarak değerlendirilmesidir.
- Harp sanayiinin tanziminde ana unsurları oluşturan istihdam, kaynak, üretim, stoklar ve ihtiyaçlar istatistiki tahminlerle sağlıklı olarak düzenlenir.
- Seferberlik ve savaş haline ait ihtiyaçlar azami ölçüde eksiksiz tespit edilerek, kaynak israfına sebep olacak uygulamalardan kaçınılır.
- İhtiyaçların yurt dışından tedarik yolu ile karşılanması gerektiğinde, harp sanayii ürünlerinin teknoloji transferi suretiyle yurt

inde imali ve bu şekilde kaynak tasarrufunun sağlanması ve üretim potansiyelinin artırılması hedef alınır. Bununla birlikte, yurt içinde üretilmeyen mallar için yurt dışı kaynakların planlanması esastır.

e) Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçlarının öncelikle kamu kurum ve kuruluşlarınca, bu mümkün olmadığı takdirde özel sektörden karşılanması esastır. Ancak, özel sektörü teşvik etmek amacıyla, kamuya tanınan özel imkanların bu sektöre de sağlanması dikkate alınır.

f) Yeni yatırımlarda, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları dikkate alınarak yapılacak tesisin üretim planlaması için özendirici teşviklere yer verilmesi sağlanır.

GENELKURMAY BAŞKANLIĞININ GÖREVLERİ

Madde 5 - Genelkurmay Başkanlığının bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır:

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamındaki ihtiyaçlarını tespit etmek, önceliklerini belirlemek ve bu konuda Milli Savunma Bakanlığına öneride bulunmak.

b) İhtiyaçların üretim planlamalarının hazırlanması için, Milli Savunma Bakanlığına, teknik düzeyde yardım sağlamak.

c) Üretim faaliyetlerine ilişkin olarak talep edildiğinde, uygun test ve deney teçhizatı bulunan her türlü tesis ve alanı tahsis etmek.

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞININ GÖREVLERİ

Madde 6 - Milli Savunma Bakanlığının bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır:

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamında değerlendirilen ihtiyaçlarının incelenmesi ve hazırlayıcı programların uygulanması için, Genelkurmay Başkanlığı ile koordine edilmek suretiyle gerekli birimi oluşturmak.

b) Harp sanayii ürünlerinin tedarik faaliyetleri için gerekli mali desteği sağlamak.

c) Harp sanayii ürünlerinden uygun bulunanların üretimi için gerekli çalışmaları yapmak ve üretim bilgilerinin muhafazasını sağlamak.

d) Bu Kanun kapsamındaki kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilere ait kuruluşların personel ve araç erteleme işlemlerini yürütmek.

e) Harp sanayii faaliyetinin yürütülmesi sırasında ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlar arasında koordinatörlük yapmak.

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞININ GÖREVLERİ

Madde 7 - Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bu Kanun kapsamındaki görevleri şunlardır:

a) Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamında değerlendirilen ve belirlenen ihtiyaçlarının üretimi için, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzelkişilere ait işyerlerini kategorilerine göre tespit ederek Milli Savunma Bakanlığına bildirmek.

b) Milli Savunma Bakanlığı ile koordine etmek suretiyle, ilgili kurum ve kuruluşları seferberlik ve savaş hali planlamasına dahil etmek.

c) Yapımı öngörülen harp sanayii ürünleri için üretime esas olacak planlamayı yapmak veya yaptırmak.

d) Harp sanayii ürünlerinden uygun bulunanların üretimi için, Milli Savunma Bakanlığı ile protokol yapmak.

DİĞER BAKANLIKLARIN GÖREVLERİ

Madde 8 - Milli Savunma Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı hariç olmak üzere diğer bakanlıklar; kuruluşlarında ve denetimlerinde bulunan fabrika ve işyerlerinden hangilerinin harp sanayiine dönüştürülerek Türk Silahlı Kuvvetlerinin harp sanayii kapsamında değerlendirilen ihtiyaçlarını nasıl ve ne miktarda karşılayacaklarını Milli Savunma Bakanlığı ile koordine etmek suretiyle barış döneminden itibaren planlarlar ve seferberlik ve savaş hali planlamasına dahil ederler.

KAMU VE ÖZEL KURUM VE KURULUŞLAR İLE GERÇEK VE TÜZELKİŞİLERİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI.

Madde 9 - Harp sanayiinde üretim yapmak üzere Milli Savunma Bakanlığınca seçilen ve bu Bakanlık ile aralarında mali ve idari hususlarda varılmış mutabakatı içeren protokol yapılmış bulunan kuruluş; prototipi yapmak, denemelerinde hazır bulunmak, talep edildiğinde üretim hazırlıklarını tamamlamak ve imalata ait bütün bilgi ve verileri projenin tamamlanmasını müteakip Milli Savunma

Bakanlığına teslim etmekle yükümlüdür. Milli Savunma Bakanlığı, bu bilgi ve verileri kullanarak ihtiyacını istediği kuruluştan karşılamak hakkına sahiptir.

Kamu ve Özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzelkişiler; bu Kanun gereğince kendilerine verilen görev ve yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

MALİ HÜKÜMLER

Madde 10 - Bu Kanunda belirtilen harp sanayii üretiminin gerçekleştirilebilmesi amacıyla Milli Savunma Bakanlığınca seçilen kuruluştaki yapılması gereken değişikliklerin gerektirdiği ödenek, bu Bakanlıkça belirlenen esaslara göre kendi bütçesinden karşılanır. Seçilen Özel kurum ve kuruluşun özendirilmesi için Milli Savunma Bakanlığınca gerekli mali destek sağlanır ve teşvik tedbirleri alınır.

Harp sanayii ihtiyacı için Kamu ve Özel Sektörde üretilen ürünler Milli Savunma Bakanlığınca tedarik edilir ve bedeli kendi bütçesinden karşılanır.

CEZA HÜKÜMLERİ

Madde 11 - Bu Kanunun 9 uncu maddesindeki görev ve yükümlülükleri yerine getirmeyen kişiler ve kuruluşların sorumluları; fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis ve kırk milyon liradan aşağı olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Verilecek ceza, fiil seferberlik halinde işlenmiş ise bir misli, savaş halinde işlenmiş ise iki misli artırılarak hükmolunur.

YÖNETMELİK

Madde 12 - Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulacak yönetmelikte belirtilir.

YÜRÜRLÜK

Madde 13 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 14 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.